

FREN TADİLATI ONAYLANIR MI?

FRENTEKNİK / 16.03.2010

Eski ve o dönemin teknik mevzuatına göre üretilmiş ticari araçların fren sisteminin , yedek parça sıkıntısı ve “daha güvenli duruma getirilmesi” gibi gerekçelerle tadil edilmesi haklı bulunabilir, ancak bu tadilatın gerçekten güvenli olması, bugünün teknik mevzuatına uyması ve mutlaka tescil edilmesi gereklidir. Tadilatı onaylanmamış araç kullanmanın yasal yaptırımları şu şekilde sıralanabilir:

1. Tadilat 30 gün içinde tescil edilmezse, para ve “trafikten men” cezası vardır.
2. Kasko yapılırken tadilatın beyan edilmemesi durumunda , kaza sonrası onaysız tadilat saptandığında, sigorta şirketi zararı karşılamayabilir.
3. Tadilatı Onaysız araç, araç muayenesinden geçemez.

28 Kasım 2008 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Araç İmal Tadil Montajı Hakkında Yönetmelik (AİTM) EK IV madde 4.12’de fren tadilatları tanımlıdır, ancak tadilatın;

- Teknik mevzuata uygunluğu Sanayi Bakanlığı’nın Frenler için yetkilendirdiği test kuruluşu yani Teknik Servis tarafından inceleme ve testten geçirilerek Teknik Servis Test Raporu ile doğrulanmalı,
- Yetkili Araç Proje Mühendisi tarafından hazırlanacak Tadilat Projesinin ardından TSE tarafından onaylanması ve tescil edilmesi gereklidir.

FRENTEKNİK Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın frenlerle ilgili Teknik Servisidir ve fren tadilatları için Teknik Servis Fren Test Raporu vermektedir. FRENTEKNİK açısından fren tadilatları, araç tadilatları içinde testi en zor , riski en yüksek , onayı en zor ve maliyeti en yüksek olanıdır. Eski ve değeri düşük araçlara yapılan fren tadilatlarının büyük bir kısmının hatalı ve tehlikeli olması onay ve tescil maliyetini yükseltmekte, fren tadilatları onaysız bazı araçların “*Araç Muayenesi öncesi fren tadilatlarını söktürüp eski sistemle muayeneye gitme , muayene sonrası fren tadilatlarını taktırma*” gibi yasal olmayan çözüm arayışları da çözüm yollarını zorlaştırmaktadır.

HANGİ FREN TADİLATLARI ONAYLANMAZ?

Özellikle aslı “Vakum Destekli Hidrolik Fren” olan Midibüs ve kamyonların frenlerinin “Hava Destekli Hidrolik Fren” e dönüştürülmesi için yapılan tadilatların büyük bir kısmının , **Çift** devreli sistemi **Tek** devreye indirdiği için, teknik mevzuata aykırı ve tehlikeli oldukları tespit edilmiştir. Bu tadilatlar “Çift Devreli Hava Destekli Hidrolik Fren Sistemi” şeklinde düzeltilmeden fren testi yapılmamakta, Teknik Servis Fren Test Raporu verilmemekte ve dolayısıyla tadilat TSE tarafından onaylanmamaktadır.

FREN TADİLATI NASIL ONAYLANIR ?

Frenleri tadil edilmiş araçların tadilatlarının onaylanması için aşağıdaki çalışmaların yapılması gereklidir :

1. **FRENTEKNİK** tadilatlı aracın fren sistemini **71/320/AT** teknik mevzuatına göre inceler, varsa eksiklerini bildirir. Müşteri eksiklerini serviste düzelttirir.
2. **FRENTEKNİK** fren tadilatı düzeltilmiş taşıta fren testleri uygular.
3. Testlerden geçen araçlara “**Teknik Servis Fren Test Raporu**” düzenlenir.
4. Araç proje mühendisi tarafından hazırlanan tadilat projesi, **FRENTEKNİK**’ten alınan “**Teknik Servis Fren Test Raporu**” ile **TSE**’ye sunulur onay alınır.
5. Araç daha sonra Muayene İstasyonunda muayene edilerek tadilatı tescil edilir.

FRENTEKNİK LTD / Tel: 212 549 99 77 / alpay@frenteknik.com / www.frenteknik.com

71/320/AT Teknik Mevzuatına Uygunluk İçin Tadilatlı Fren Sisteminin Sağlaması Gereken Şartlar		+ / -
1	Ana (Ayak) Fren Sistemi, birbirinden bağımsız iki Hava ve/veya Hidrolik devresinden oluşmalıdır. <i>(Hava ve Hidrolik Fren Sistemini tek devreye indiren eski BMC veya FORD D 1210 tipi Kuvvetlendirici kabul edilmez)</i>	
2.	Tespit Fren Sistemi (TFS), tarafından tekerleklerle uygulanan kuvvet tamamen mekanik olmalıdır.	
3.	Tespit freni devrede iken sürücü kırmızı bir lamba (!) ile görsel olarak uyarılmalıdır.	
4.	Hidrolik veya Hava seviyesinde azalma olduğunda sürücü kırmızı bir lamba ile görsel, ve/veya sesli olarak uyarılmalıdır. Lamba sembolü (!) şeklinde olmalıdır.	
5.	Fren Balataları astbetsiz olmalıdır.	
6.	Aracın aslında arkada Limitör var ise çalışır durumda olmalıdır	
7.	Aracın aslında ABS var ise çalışır durumda olmalıdır	

Önde ve Arkada Hidrolik Fren Tablası Olan Bir Araca “Çift Devreli Hava Destekli Hidrolik Fren Sistemi” tadilatı için gereken Fren parçaları		+ / -
1.	Kompresör (1adet)	
2.	Basınç Ayarlayıcı Valf (Tahliye Regülatörü) veya Hava Kurutucu (1adet)	
3.	Dört Devre Koruma Valfi (1adet)	
4.	Hava Tüpü (E Belgeli) (en az 2adet)	
5.	Çift Devreli Ayak Fren Valfi (1adet)	
6	Hava / Hidrolik Kuvvetlendirici (Hidroprnömatik) (2adet) (Hidrolik Kabında Düşük seviye uyarı şamandrası olan)	
7	Eİ Fren Valfi (Kademelendirilebilir Tip) (1adet)	
8	Düşük Hava Basınç Anahtarı (Basınç Müşürü) (3adet)	
9	Düşük Hava Basıncı Uyarı Lambası (!) (1adet)	
10	Eİ Freni Uyarı Lambası (!) (1adet)	
11	Hidrolik Seviye Uyarı Lambası (!) (1adet)	
12	Polyamid Havalı Fren Boruları (DIN 74324 standardına uygun)	
13	Basınç Göstergesi (2 adet)	